

DZIENNIK URZĘDOWY

Województwa Pomorskiego.

Adres Redakcji i Administracji „Dziennika Urzędowego”: Pomorski Urząd Wojewódzki, Toruń.
Prenumerata kwartalna 3 złote. — Cena ogłoszeń: wiersz łamowy 60 gr.

Treść:

Ustawy i rozporządzenia.

10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Łązynek i wcieleniu jego terytorjum do gminy wiejskiej Łązyn w powiecie toruńskim.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 1924 r. o zniesieniu obszaru dworskiego Biskupice i wcieleniu jego terytorjum do gminy wiejskiej tejże nazwy w powiecie toruńskim.

Obwieszczenia i komunikaty.

12. Udzielenie Exequatur listom nominacyjnym Pana Jacques Edouard Monnier, honorowego Agenta Konsularnego Republiki Francuskiej.
13. Udzielenie Exequatur listom komisyjnym Pana Stefana Grabskiego, jako honorowego Konsula Królestwa Rumunii na Wojew. Poznańskie i Pomorskie.
14. Udzielenie Exequatur listom komisyjnym Pana Teodora Jaekel, jako Konsula Generalnego Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki.
15. Dotyczy zniesienia punktu przepisowego Walichnowe—Pieckel i ograniczenia ruchu granicznego w punkcie przejściowym Łapino—Kahlbude.
16. Ogłoszenie o wpłynięciu do Urzędu Wojew. podania „Pomorskiej Elektrowni Krajowej Gródek, Sp. Akc.” o udzielenie jej uprawnienia rządowego na budowę Zakładu Elektrycznego w Gródku.
17. Ogłoszenie w sprawie udzielonego przez Sejmik Wojewódzki absolutorjum rachunku za lata 1922 i 1923.
18. Statut Związku Drogowego Nowa Grabja—Pieczenia.
19. Statut Spółki Drenarskiej Brzeźno.
20. Statut Powiatowej Kasy Oszczędności w Tucholi.

USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

(10)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22. grudnia 1924 r.

o zniesieniu obszaru dworskiego Łązynek i wcieleniu jego terytorjum do gminy wiejskiej Łązyn w pow. toruńskim.

Na mocy § 2 p. 3 pruskiej ordynacji wiejskiej dla siedmiu wschodnich prowincyj z dnia 3. lipca 1891 r. (Zbiór ustaw pruskich str. 233), oraz na zasadzie art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszym uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) zarządza się co następuje:

§ 1. Obszar dworski „Łązynek” znosi się, a terytorjum jego wciela się do gminy wiejskiej „Łązyn” w powiecie toruńskim.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1. stycznia 1925 r.

Prezes Rady Ministrów: **W. Grabski.**Minister Spraw Wewnętrznych: **Ratajski.**

(11)

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 29. grudnia 1924 r.

o zniesieniu obszaru dworskiego Biskupice i wcieleniu jego terytorjum do gminy wiejskiej tejże nazwy w powiecie toruńskim.

Na mocy § 2 p. 3 pruskiej ordynacji wiejskiej dla siedmiu wschodnich prowincyj z dnia 3. lipca 1891 r. (Zbiór

Ustaw pruskich str. 233) oraz na mocy art. 14 ustawy z dnia 23. czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszym uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) postanawia się co następuje:

§ 1. Obszar dworski „Biskupice” znosi się, a terytorjum jego wciela do gminy wiejskiej tejże nazwy w powiecie toruńskim.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 1. stycznia 1925 r.

Prezes Rady Ministrów: **W. Grabski.**Minister Spraw Wewnętrznych: **Ratajski.**

(12)

OBWIESZCZENIA I KOMUNIKATY.

Ministerstwo Spraw Wewn.

Nr. BO. 20519/24.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH

wiadomem czyni wszem wobec i każdemu z osobna, iż otrzymawszy listy nominacyjne, wystawione w Poznaniu 1. lipca 1924 r., na mocy których Pan Jerzy August Dufort, Konsul Republiki Francuskiej w Poznaniu upelnomocnił

Pana **Jacques Edouard Monnier**

jako honorowego Agenta Konsularnego Republiki Francuskiej na obszar starostw: Wejherowo, Kartuzy, Kościerzyna i Chojnice Województwa Pomorskiego, z siedzibą w Gdyni, uznał i uznaje w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w charakterze honorowego Agenta Konsularnego Republiki Francuskiej w Gdyni Pana Jacques Edouard Monnier, jego listom nominacyjnym udziela Exequatur,

połączając zarazem władzom państwowym polskim użyczenie mu wszelkiej należytej pomocy przy spełnianiu jego obowiązków, gdzieby tego zasła potrzeba.

Warszawa, dnia 1 sierpnia 1924 r.

(—) **Aleksander Skrzyński**, Minister Spraw Zagran

Ministerstwo Spraw Wewn.

Nr. Pr. 85.

(13) P. PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

udzielił exequatur listom komisyjnym P. Stefana Grabskiego, jako honorowego Konsula Królestwa Rumunii na Województwa Poznańskie i Pomorskie z siedzibą w Poznaniu.

Warszawa, dnia 22. stycznia 1925 r.

Za ministra: **Olpiński**, podsekretarz stanu.

Ministerstwo Spraw Wewn.

Nr. Pr. 356.

(14) P. PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ

udzielił exequatur listom komisyjnym p. Teodora Jaekel jako Konsula Generalnego Stanów Zjednoczonych Ameryki na obszar Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Warszawie.

Warszawa, dnia 22. stycznia 1925 r.

Za ministra: **Olpiński**, podsekretarz stanu.

(15) OBWIESZCZENIE.

Z dniem 1. lutego 1925 r. znosi się punkt przejściowy Walichnowo-Pieckel oraz ogranicza się ruch graniczny w punkcie przejściowym Łapino—Kahlbude do czasu od godziny 7-ej rano do godz. 7-ej wieczorem.

Toruń, dnia 20. stycznia 1925 r.

Wojewoda: w z. **Ewert Krzemieniewski**.

Dz. Nr. III. — 641/25.

(16) OGŁOSZENIE.

Na podstawie postanowień art. 5 Ustawy Elektrycznej z dnia 21. marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34 poz 277)

(17)

OGŁOSZENIE.

Na podstawie § 104 ordynacji prowincjonalnej z dnia 29. czerwca 1875 r. podaję do publicznej wiadomości, iż

Wyciąg ze sprawozdania rachunkowego za rok 1922.

A. Masa Główna.

Dochody.

I. Dochody zwyczajne.

	Preliminowano	Wpłynęło
1. Kasa państwowa	444 500 000.—	436 833 650.—
2. Procenty od gotówki chwilowo zbędnej	—	4 643 141.18
3. Zarząd dróg bitych wojewódzkich	615 000.—	6 877 030.—
4. Zarząd spraw krajowych ubogich	501 317.—	400 000.—
5. Zwrot kosztów utrzymania ociemniałych	983 250.—	2 736 275.50
6. Dodatek z innych mas do kosztów zarządu	1 000 000.—	3 870 282.—
7. Podatek krajowy	152 064 458.—	326 117 980.—

II. Dochody nadzwyczajne.

9. Pożyczka długoterminowa	5 000 000.—	
Subwencja bezzwrotna dla samorządów powiatowych		50 000 000.—
Fundusz subwencyjny		110 000 000.—
13. Nieprzewidziane		6 324 276.72
Na rachunek wierzytelności Związków komunalnych pruskich		2 136.—
Zaciągnięte pożyczki		682 500 000.—
Efekta		540 000 000.—
Zaliczki		207 553 164.08
Dochody przejściowe		385 016 240.58

B. Masy Uboczne.

14. Ubezpieczenie koni	23 350 000.—	51 748 630.25
15. Ubezpieczenie bydła	20 370 000.—	23 110 938.97

Ogółem Przychód :

648 384 025.—

2 837 733 745.28

i art 12 Rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 20. maja 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz 441) ogłaszam o wpłynięciu do tutejszego Urzędu w dniu 24. b. m. podania Pomorskiej Elektrowni Krajowej Gródek, Sp. Akc., o udzielenie jej uprawnienia rządowego na budowę Zakładu Elektrycznego w Gródku w powiecie świeckim

Zakład ten ma na celu:

a) wytwarzanie i przetwarzanie energii elektrycznej w zakładzie wytwórczym w Gródku,

b) przesyłanie energii elektrycznej liniami elektrycznymi uprawnionej „Pomorskiej Elektrowni Krajowej Gródek, Sp. Akc.” do podstacji w Gródziancu i dalej do Chelmy, oraz do podstacji w Kozłowie i Przechowie,

c) czerpanie energii elektrycznej z zakładów, mających prawo sprzedaży energii elektrycznej, a przyłączonych do linii elektrycznych uprawnionej elektrowni Gródek, a to w celu dopełnienia lub wyrównania produkcji zakładu wodno-elektrycznego w Gródku, wszystko to celem zawodowego zbytu energii elektrycznej hurtowo bez prawa rozdzielania.

Napęd zakładu będzie wodny, wytwarzany prąd trójfazowy, sieć powietrzna, częściowo podziemna.

Czas trwania uprawnienia miałby wynosić 74 lata.

Ze względu na interesy publiczne, gospodarcze i prawa cudze, wzywam wszystkich interesowanych do wzięcia udziału w dochodzeniu i rozprawie, która odbędzie się w tutejszym Urzędzie (Wydział Robót Publicznych) w dniu 6. marca b. r. o godz. 11-ej

Podanie Pom. Kraj. Elektr. „Gródek” wraz z planami, będzie wyłożone do przejrzania przez interesowanych w Wydziale Robót Publicznych w czasie od 10. do 28. lutego codziennie od godz. 10—12-ej rano.

Wszelkie zarzuty, zastrzeżenia i żądania interesowanych należy zgłaszać na piśmie w terminie do 5. marca br. lub ustnie przy rozprawie.

Toruń, dnia 31. stycznia 1925 r.

Wojewoda: w z. **Ewert Krzemieniewski**.

L. dz. IX. — d. — 196/25.

Sejmik Wojewódzki na posiedzeniu w dniu 8. stycznia br. udzielił Wydziałowi Krajowemu absolutorjum rachunkowe za lata 1922 i 1923.

Wydatki.**A. Masa Główna.****I. Wydatki zwyczajne.**

	Preliminowano	Wypłacono
1. Wydatki na administrację ogólną	29 995 928.—	75 208 038.76
2. Podniesienie produkcji krajowej	1 200 000.—	
3. Budowa dróg powiatowych i gminnych	241 000 000.—	217 750 000.—
4. Drogi bite wojewódzkie	107 000 000.—	146 133 204.63
6. Zakłady techniczne i wychowawcze, krajowi ubodzy	157 716 250.—	637 115 048.47
7. Zapomogi na wyszkolenie akuszerok	720 000.—	3 437 848.50
8. Piecza nad wychowaniem ociemniałych	1 700 000.—	3 438 862.—
9. Piecza nad wychowaniem małoletnich	11 696 000.—	14 761 671.30
10. Piecza nad kalekami	4 380 000.—	
11. Zapomogi dla powiatów i gmin	32 000 000.—	12 000 000.—
12. Zapomogi dla instytucyj dobroczynnych	1 500 000.—	1 000 000.—
13. Popieranie sztuki i nauki według uznania Wydziału Krajowego	4 200 000.—	2 505 000.—
14. Grosz wdowi i sierocy	1 453 367.—	3 326 364.56
15. Emerytury	1 502 480.—	1 660 799.84
16. Oprocentowanie i umorzenie długów długoterminowych	500 000.—	
17. Zwrot nadmiernie pobranych kwot podatkowych		29 056.—
19. Fundusz dyspozycyjny Tymcz. Wydziału Wojewódzkiego i na wydatki nieprzewidziane	3 100 000.—	28 000.—

II. Wydatki nadzwyczajne.

20. Spłaty pożyczek zaciągniętych gotówką i procenty		7 776 253.—
23. Przeniesiony fundusz pożyczkowy z roku 1922 i 1923 Koszta połączone z likwidacją był. zach. i wschodnio-pruskich związków prowincjonalnych		623 500 000.—
24. Wydatki nieprzewidziane		163 880.30
25. Nabycie gmachu Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej w Warszawie Na pokrycie deficytu na rok 1921 Udzielone pożyczki Subwencja bezzwrotna dla samorządów powiatowych Efekta Zaliczki Dochody przejściowe	5 000 000.—	6 530 123.—
		9 786 835.07
		196 000 000.—
		50 000 000.—
		540 000 000.—
		207 553 164.08
		385 016 240.58

B. Masy Uboczne.

27. Ubezpieczenie koni	23 350 000.—	52 004 630.25
28. Ubezpieczenie bydła	20 370 000.—	22 854 938.97

Ogółem rozchód: 648 384 025.— 3 219 589 959.31

Przychód ogółem: Marek 2 837 733 745.28

Rozchód ogółem: 3 219 589 959.31

Wyciąg ze sprawozdania rachunkowego za rok 1923.**Dochody.****A. Masa Główna.**

	Preliminowano	Wpłacono
1. Fundusz na budowę i utrzymanie dróg wedł. art. 37 ust. 1 ustawy drog. z 10. 12. 1920 r.	10 532 307 000.—	11 848 537 554.—
2. Dotacja według art. 35 ust. 2 ustawy z 11. 8. 1923 r. Dz. Ust. nr. 94 poz. 747	19 723 426 000.—	8 315 140 000.—
3. Zwrot kosztów wychowania zapobiegawczego	41 916 000.—	41 916 350.—
4. Zarząd dróg bitych wojewódzkich	189 150 000.—	299 654 652.42
5. Zwrot kosztów utrzymania ociemniałych, ubogich gminnych	83 291 000.—	403 204 736.—
6. Zwrot kosztów administracyjnych	912 494 000.—	1 102 201 196.—
7. Zarząd spraw ubogich krajowych		5 014 800.—
8. Z różnych źródeł		
9. Nieprzewidziane	177 838 000.—	10 626 180 995.71
10. Podatek krajowy	30 128 275 000.—	29 323 304 353.—
11. Pożyczka długoterminowa na zakup gmachu Min. b. dzielnicy pruskiej w Warszawie Procenty od gotówki chwilowo zbędnej Przeniesione pożyczki z r. 1922 na r. 1923 Pożyczka z Ministerstwa Skarbu Pożyczka z Pom. Stow. Ubezpieczeń od ognia Zwrot udzielonych pożyczek Fundusz zaliczkowy		596 655 117.—
		622 500 000.—
		14 200 000 000.—
		1 320 000 000.—
		2 464 760 000.—
		58 620 000.—
Dł. przeniesienia	61 788 607 000.—	81 227 689 754.13

	Preliminowano	Wyplacono
Z przemieslenia	61 788 697 000.—	
Zaliczki		81 227 689 754.13
Dochody przejściowe		20 351 025 537.—
Depozyta		6 201 034 391.—
Kaucje		5 000 000.—
		400 000.—
Suma Masy Głównej:	61 788 697 000.—	107 785 149 682.13
B. Masy Uboczne.		
12. Ubezpieczenie koni	308 000 000.—	5 503 871 380.75
13. Ubezpieczenie bydła	338 000 000.—	4 008 955 340.—
Zaliczki		100 128.—
Fundusz pożyczkowy	109 625 000.—	117 183 360.—
Suma Masy Ubocznej:	755 625 000.—	9 630 110 208.75
Wydatki.		
A. Masa Główna.		
I. Wydatki zwyczajne.		
	Preliminowano	Wyplacono
1. Wydatki na administrację ogólną	9 119 440 000.—	8 535 879 868.09
2. Podniesienie produkcji krajowej	117 500 000.—	117 500 000.—
3. Budowa i utrzymanie dróg powiatowych i gminnych	7 139 493 000.—	11 686 125 980.—
Drogi w bezpośrednim zarządzie Starostwa Krajowego	6 059 866 000.—	6 564 014 532.43
5. Zakłady lecznicze i wychowawcze, krajowi ubodzy i korygendzi	34 915 959 000.—	38 701 184 466.01
6. Zapomogi na wykształcenie akuserek	935 461 000.—	329 124 800.—
7. Piecza nad ociemniałymi	216 361 000.—	435 336 524.—
8. Piecza nad wychowaniem małoletnich	1 947 317 000.—	1 928 716 061.90
9. Piecza nad kalekami		
10. Zapomogi dla powiatów i gmin	120 000 000.—	70 000 000.—
11. Zapomogi dla instytucji dobroczynnych	257 500 000.—	7 500 000.—
12. Popieranie sztuki i nauki	300 000.—	190 798.—
13. Grosz wdowi i sierocy		
14. Emerytury		
15. Oprocentowanie i umorzenie długów	409 780 000.—	784 674 014.—
16. Zwrot nadmiernie pobranych kwot podatkowych		170 839.—
17. Elektrownia Gródek		
18. Wydatki różnolite	2 000 000.—	2 000.—
Wydatki nieprzewidziane		31 780 000.—
II. Wydatki nadzwyczajne.		
19. Pokrycie deficytu z r. 1922		381 856 214.03
20. Budowa domów dla urzędników		
21. Utworzenie funduszu obrotowego		
22. Udział w towarzystwie reasekuracyjnym „Warta” w Poznaniu	578 000.—	1 515 737.—
23. Na kupno 24.500 sztuk akcji Elektrowni Gródek	245 000 000.—	245 735 000.—
Zaliczki na administrację ogólną, podróże i t. d.	302 142 000.—	
Udzielone pożyczki		2 494 760 000.—
Spłata pożyczek		1 320 000 000.—
Przeniesiona pożyczka z Ministerstwa z r. 1923 na 1924		14 200 000 000.—
Zaliczki		20 351 025 537.—
Rozchody przejściowe		6 201 034 391.—
Depozyta		5 000 000.—
Kaucje		400 000.—
Suma Masy Głównej:	61 788 697 000.—	114 393 526 762.46
B. Masy Uboczne.		
24. Ubezpieczenie koni	308 000 000.—	5 503 871 380.75
25. Ubezpieczenie bydła	338 000 000.—	4 008 955 340.—
Zaliczki		100 128.—
26. Fundusz pożyczkowy	109 625 000.—	
Przeniesiony fundusz pożyczkowy wraz z odsetkami z roku 1923 na rok 1924		117 183 360.—
Suma Masy Ubocznej:	755 625 000.—	9 630 110 208.75
Ogółem przychód:	117 415 259 890.88	
Ogółem rozchód:	124 023 636 971.21	
Niedobór do pokrycia na rok 1923:	6 608 377 080.33	

Toruń, dnia 28. stycznia 1925 r.

Starosta Krajowy Pomorski: (—) Dr. Wybięki.

(18)

**STATUT ZWIĄZKU DROGOWEGO
NOWA GRABJA — PIECZENIA.**

§ 1

Gminy Pieczenia Brzezcza i obszar dworski Nowa Grabja z przynależnymi dawniejszymi folwarkami Popioły, Frydolina, Nowa Brzezcza i kuchnia łączą się z mocy § 1 ustawy o związkach celowych z dnia 10. lipca 1911 r. (G. S. str. 115 nr. 11131) w jeden związek celowy pod nazwą „Związek Drogowy Nowa Grabja—Pieczenia”.

Siedzibą Związku jest miejsce zamieszkania każdorazowego przewodniczącego Związku

§ 2.

Zadaniem Związku jest wybudowanie i umocnienie oraz utrzymanie w należyłym stanie dróg położonych w obwodzie wymienionych w § 1 gminy i obszaru dworskiego, a mianowicie drogi od granicy Ołtoczyńskiej (Stanisławowo) przez Pieczenia, Brzezcza do Nowej-Grabji i od Nowej-Grabji w stronę Torunia aż do połączenia z drogą Popioły-Toruń.

Związek Drogowy jest upoważniony do powzięcia uchwał odnośnie do umocnienia i stałego utrzymywania dróg położonych w granicach Związku Drogowego.

§ 3.

Zastępstwo Związku Drogowego wykonuje Wydział Związku składający się z deputowanych na wstępie wymienionych gmin, a mianowicie wysyłają:

- 1) gmina Pieczenia 3 Deputowanych,
- 2) gmina Brzezcza 3 deputowanych,
- 3) obszar dworski Nowa-Grabja 2 deputowanych.

W skład Wydziału Związku wchodzi ustawowo z gmin Pieczenia i Brzezcza sześcioro wziętych ustawowo zastępcy. Dwóch dalszych deputowanych oraz zastępców wybierają Rady gminne. Zastępcy biorą udział w zebraniach Wydziału, w razie przeszkody dla deputowanego, bez osobnego zaproszenia.

Z obszaru dworskiego wchodzi w skład Wydziału właściciel obszaru względnie jego zastępca i przedstawiciel Dyrekcji Lasów Państwowych.

Wybory deputowanych z gmin oraz zastępców dokonuje się w myśl przepisów wyborczych w gminach wiejskich a wybrani odpowiadać muszą wymogom obowiązującej ordynacji wyborczej t. j. muszą posiadać prawo wybieralności do Rad gminnych.

Deputowani względnie zastępcy obszaru dworskiego Nowa-Grabja posiadają muszą kwalifikacje do piastowania urzędu przełożonego obszaru dworskiego.

Wyboru delegatów skutecznia się na 6 (sześć) lat.

§ 5.

Wyboru przewodniczącego i zastępcy dokonuje się na 6 (sześć) lat.

Wybór przewodniczącego oraz zastępcy podlega po myśli § 15 wspomnianej ustawy o związkach celowych za twierdzeniu Starosty Powiatowego Przewodniczącego jako też i członków Związku drogowego obowiązują przepisy § 22 powyższej ustawy. Wybrani na przewodniczącego urzędujący sołtys lub przełożony obszaru dworskiego względnie ich ustawowi zastępcy nie potrzebują zatwierdzenia Wydziału Powiatowego.

Jeżeli wniesiony zostanie sprzeciw przeciwko wyborom przewodniczącego, do którego nie potrzeba zatwierdzenia, to sprzeciw rozpatruje Wydział Związku. Przeciwko uchwale Wydziału Związku przysługuje prawo odwołania do Wydziału Powiatowego. Wszelkie sprzeciwy przeciwko ważności wyborów wnosić należy w przeciągu 14 dni od dnia ogłoszenia względnie daty doręczenia uchwały.

§ 6.

Wydział Związku zbiera się na zaproszenie przewodniczącego. Przewodniczący obowiązany jest zwołać Wydział o ile tegożąda przynajmniej 3 członków Wydz. Związku. Zaproszenia doręczyć należy członkom Wydziału pisemnie conajmniej 48 godzin przedtem, z podaniem porządku obrad.

Uchwały Wydziału zapadają większością głosów obec-

nych, w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego. Do powzięcia uchwał wymagana jednakowoż jest obecność $\frac{2}{3}$ członków.

Uchwały dotyczące zmiany statutu zaciągnięcia pożyczki, ustawienia budżetów oraz rozwiązania związku zapadają większością $\frac{2}{3}$ głosów obecnych. O ile by w ten sposób zebranie nie było prawomocne, natenczas zwołuje się drugie zebranie, przyczem zanacza się, że uchwały zapadają zwykłą większością głosów bez względu na ilość obecnych.

W zarządzie Związków wykonuje przewodniczący prawa sołtysa a Wydział prawo Rady gminnej. Przewodniczący przewodniczy na zebraniach Wydziału i podpisuje korespondencję dotyczącą związku i zastępuje związek na zewnątrz.

Dokumenty dotyczące czynności prawnych, które obowiązują związek wobec osób trzecich, taksamo i pełnomocnictwa muszą być podpisane przez przewodniczącego oraz jednego członka wybranego w tym celu przez Wydział Związku.

§ 7.

O ile własne dochody Związku nie wystarczają na opędzenie wydatków Związku, brakującą kwotę rozkłada się na poszczególnych członków Związku, w stosunku do wymiaru katastralnego podatku gruntowego.

Za dochody własne uważa się darowizny, zapisy, zapomogi państwowe i powiatowe, dochody z czynszów, najmu i dzierżaw oraz opłaty.

§ 8.

Mieszkańcy miejscowości, należących do Związku, są uprawnieni do korzystania z wszystkich urządzeń Związku na podstawie dla tych urządzeń istniejących przepisów

§ 9.

Zażalenia i sprzeciwy dotyczące

- 1) prawa korzystania z urządzeń publicznych Związku,
- 2) pociągania do uiszczenia należności, opłat i danin na cele związkowe,

rozstrzyga przewodniczący Związku.

Sprzeciw i zażalenia ad 1) nie są związane żadnym czasokresem.

Sprzeciwy (nie zażalenia) wymienione pod 2) należy wnosić w czasokresie wykluczającym 4 tygodnie na ręce przewodniczącego Związku.

Przeciw rozstrzygnięciom przewodniczącego można wnieść w ciągu 2 tygodni skargę w administracyjnym postępowaniu spornem do Wydziału Powiatowego. Przeciw rozstrzygnięciom Wydziału Powiatowego służy odwołanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Odwołanie to wnosi się po myśli przepisów § 86 ustawy o ogólnym zarządzie krajowym za pośrednictwem Wydziału Powiatowego.

Wniesienie sprzeciwu i skargi nie wstrzymuje obowiązku zapłaty odnośnych kwot.

§ 10.

Uchwały Wydziału Związkowego dotyczące:

- 1) zaciągnięcia pożyczek, które mają związek stałe lub na czas dłuższy niż 6 miesięcy obciążyć lub istniejące już stałe obciążenia zwiększyć jak też przyjmowania poręki na Związek.
- 2) obciążenia członków Związku daninami przenoszącymi 25% ogólnej sumy podatków państwowych, stanowiących podstawy opodatkowania powiatowego.
- 3) zmiany statutu,
- 4) rozwiązanie Związku

podlegają zatwierdzeniu Wydziału Powiatowego.

§ 11.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez Wydział Powiatowy i z dniem ogłoszenia go w Orędowniku urzędowym powiatu toruńskiego i Dzienniku urzędowym Województwa Pomorskiego.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego statutu traci moc obowiązującą dotychczasowy statut Związku z dnia 21. października 1920 r.

Nowa - Grabja, dnia 9. 12. 1924.

(Pieczęć.)

Gólaszewski, Nadolny Kolanowski, Zieliński, Pr. Z Dr.

Wydział Powiatowy pow. toruńskiego

L. dz. W. P. I. 8868/24.

Na mocy ustawy o związkach celowych z dnia 10. lipca 1911 r. (C. S. str. 115 nr. 11131) oraz uchwały Wydziału Powiatowego z dnia 30. grudnia 1924 r. zatwierdza się niniejszym statut 'Zw. Drogowego Nowa Grabja-Pieczenie.

Toruń, dnia 20 stycznia 1925 r.

W Imieniu Wydziału Powiatowego
Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta. Czarliński.

(19)

**STATUT SPÓŁKI DRENASKIEJ BRZEŹNO
W BRZEŹNIE, POWIAT ŚWIECIE.**

§ 1.

Spółka wodna nazywa się: Spółka drenarska
Siedzibą Spółki jest Brzeźno, pow. Świecie.

§ 2.

Celem Spółki jest: utrzymanie urządzeń drenarskich według ogólnego planu inżyniera p. Schmidta w Poznaniu z dnia 7. stycznia 1914 r. oraz utrzymanie urządzeń do tego potrzebnych.

Plan składa się z:

1. Sprawozdania objaśniającego z 5 kartami;
2. Spisu gruntów należących do stowarzyszenia z nazwiskami właścicieli.

Uwierzytelniony plan składa się u władzy nadzorczej stowarzyszenia. Przewodniczący Spółki otrzymuje uwierzytelniony odpis planu celem przechowania i uzupełnienia.

§ 6.

Zarząd Spółki składa się z:

- a) prezesa czyli przewodniczącego,
- b) 2 ławników, z których jeden jest równocześnie zastępcą przewodniczącego. Ustanawia się także 2 zastępców ławników.

Członkowie zarządu sprawują urząd honorowo.

Za wydatki rzeczowe i stratę czasu pobiera prezes roczne odszkodowanie; wysokość odszkodowania ustanawia walne zebranie.

§ 17.

Walne zebranie stanowi o:

1. wyborze członków zarządu i ich zastępców,
 - 1 a. wyborze członków wydziału,
2. ustanowieniu odszkodowania dla prezesa, technika oraz prowadzącego rachunkowość,
3. wyborze sędziów rozjemczych i ich zastępców,
4. zmianie statutu według art. 176 ust. 1. 2, 3 ustawy wodnej
5. ustanowieniu budżetu oraz stwierdzeniu i przyjęciu rachunkowości,
6. rozwiązaniu Spółki.

§ 18.

Pierwsze celem ustanowienia zarządu potrzebne walne zebranie zwołuje władza nadzorcza, sporządzająca w tym celu tymczasową listę głosujących według stosunku obszarów wykazanych w rejestrze gruntowym Spółki, a zakreślonych do pełnej liczby hektarów.

Następne walne zbranie i posiedzenie Wydziału zwołuje zarząd w okolicznościach przewidzianych niniejszym statutem i art. 161 ustawy wodnej

Zapozwanie członków ogłasza się z podaniem przedmiotu obrad:

1. w gazecie obranej do zamieszczenia publicznych wiadomości Spółki,
2. w gminach leżących całkowicie lub częściowo w obrębie Spółki i to w sposób tamże przyjęty.

Obrady naznaczyć trzeba nie prędzej jak w dwa tygodnie po ogłoszeniu zapozwu.

Uchwały walnego zebrania są ważne bez względu na ilość obecnych członków

§ 25.

Spółka umieszcza ogłoszenia pod swoim nazwiskiem z podpisem prezesa

Publiczne ogłoszenia umieszcza Spółka w orędowniku pow. świeckiego, lub za pomocą kurendy, o ile statut nie opiewa, żeby ogłaszać tylko według zwyczaju danej miejscowości.

Przyjęcie statutu przez członków utworzonej Spółki drenarskiej niniejszym poświadczam.

Świecie, dnia 7. stycznia 1925 r

Starosta:

(pieczęć)

podpis
naczelnego sekretarza pow.

Na mocy Art. 222 ust. 3 ustawy wodnej z dnia 19. 9. 1922 Dz. U. R. P. Nr. 102/22 statut niniejszy zatwierdzam.

Toruń, dnia 27. stycznia 1925 r.

Wojewoda: (—) Dr. Wachowiak.

L. dz. I. d. 50/25.

(20)

**STATUT
POWIATOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W TUCHOLI.**

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Firma, siedziba i cel instytucji.

Założona dla powiatu tucholskiego kasa oszczędności nosi nazwę „Powiatowa Kasa Oszczędności w Tucholi”, posługuje się pieczęcią powyższej treści i ma siedzibę w Tucholi. Celem kasy jest przyjmowanie na oprocentowanie oszczędności i udzielanie oprocentowanych pożyczek.

§ 2.

Stosunek do powiatu tucholskiego.

Kasa Oszczędności jest instytucją publiczną powiatu tucholskiego. Za jakiegokolwiek niedobory odpowiada Kasa Oszczędności własnym majątkiem, a o ile majątek ten nie pokryje strat, powiat tucholski swoim majątkiem i swoimi dochodami.

II. Administracja.

§ 3.

Zarząd.

Administracją Powiatowej Kasy Oszczędności kieruje zarząd, który się składa ze starosty powiatu tucholskiego jako przewodniczącego, 4 członków i 2 zastępców, wybranych przez Sejmik Powiatowy. Wybór następuje na 6 lat. Z pośród członków zarządu wybiera Sejmik Powiatowy zastępcę przewodniczącego.

W razie nieobecności przewodniczącego oraz jego zastępcy na posiedzeniu, przewodniczy posiedzeniu najstarszy wiekiem członek zarządu.

Każdorazowy przewodniczący lub jego zastępca nie może pozostawać z członkami zarządu w związku małżeńskim, nie może być również z nimi spokrewniony, ani spowinowacony bądź to w linii prostej, bądź też do drugiego stopnia linii bocznej

§ 4.

Stanowisko i uprawnienia zarządu.

Zarząd ma charakter władzy publicznej, zastępuje kasę wobec sądu i innych instytucji i jest uprawniony do ustanawiania zastępców do przeprowadzenia pewnych, specjalnie określonych czynności w imieniu kasy.

§ 5.

Zebrania.

Zarząd odbywa co miesiąc posiedzenia zwyczajne, które zwołuje przewodniczący.

Przewodniczący zobowiązany jest zwołać w ciągu ty-

godnia posiedzenie nadzwyczajne, jeżeli tego żądają dwaj członkowie zarządu.

Do powzięcia ważnych uchwał niezbędną jest obecność przewodniczącego i dwóch członków. Uchwały zarządu zapadają większością głosów. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Protokół posiedzeń prowadzi kasjer lub kontroler do tego powołany.

Sprawy bieżące mogą być załatwiane także pisemnie (obiegowo), o ile nie zaprotestuje przeciw temu żaden członek.

§ 6.

Obowiązek zarządu.

Zarząd załatwia według postanowień niniejszego statutu wszystkie sprawy Kasy Oszczędności, prócz spraw zastrzeżonych przepisami niniejszego statutu urzędnikom kasy.

Administrację wewnętrzną ureguluje uchwalić się mająca instrukcja biurowa, której treść nie może sprzeciwiać się postanowieniom niniejszego statutu.

§ 7.

Szczególne uprawnienia zarządu.

Jeżeli zachodzi chwilowy brak gotówki i rozchodzi się o zaciągnięcie zobowiązań sposobem zaliczkowym lub pożyczkowym, zarząd jest uprawniony zarządzić w razie konieczności zastawienie papierów wartościowych kasy, i jest zobowiązany pilnie baczyć na punktualną spłatę długu. Zastawienie lub sprzedaż papierów wartościowych funduszu rezerwowego jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli chodzi o zobowiązanie tego funduszu.

§ 8.

Dokumenty.

Wszystkie akta i dokumenty, któremi Powiatowa Kasa Oszczędności wobec osób trzecich zaciąga zobowiązania, muszą być podpisane przez przewodniczącego i dwóch członków zarządu i zaopatrzone pieczęcią kasy.

§ 9.

Kontrola kasy.

Kasa Oszczędności winna być przez zarząd rewidowaną regularnie raz w miesiącu i najmniej raz w roku nie spodzianie (bez zapowiedzenia) po przywołaniu zarządu.

§ 10.

Urzednicy.

Kasjer, a w razie przeszkody jego zastępca, jest kierownikiem kasy. Jako taki wykonuje nadzór nad personelem kasy, winien udzielać wskazówek co do prowadzenia księgowości i rachunkowości i starać się o należyta działalność kasy.

Urzednicy kasowi muszą wykonywać zarządzenia kasjera lub jego zastępcy aż do czasu ewentualnego zniesienia tychże przez zarząd lub przewodniczącego.

Bez zezwolenia kasjera nie mogą być przyjmowane żadne wpływy. Czynności kasowe, księgowość i rachunkowość załatwiają kasjer, kontroler i pomocnicy kasowi według zasad niniejszego statutu i obowiązującej instrukcji biurowej. Wszystkie pokwitowania, włącznie przesyłek pocztowych, podpisują wspólnie kasjer i kontroler względnie ich zastępcy. Urzednicy kasowi są urzednikami powiatowymi. Sprawy mianowania tych urzedników, ich pobory, prawo do emerytur, zaopatrzenie wdów i sierot, reguluje się według istniejących przepisów dla urzedników powiatowych. Urzedników opłaca się z funduszu kasy oszczędności.

Wyznaczenie zastępców urzedników urlopowanych i przyjmowanie sił pomocniczych, należy do kompetencji przewodniczącego zarządu.

§ 11.

Tajemnica urzędowa.

Członkowie zarządu i urzednicy kasowi winni zachować tajemnicę urzędową, zarówno co do spraw kasowych,

jak i dłużników i wierzycieli.

§ 12.

Prowadzenie rachunkowości.

Rok rachunkowy obejmuje okres czasu od 1. stycznia do 31. grudnia. Najpóźniej w czwartym miesiącu po upływie roku rachunkowego winien kasjer przedłożyć rachunek roczny funduszu rezerwowego, inwentarza i bilans zarządowi, który przeprowadza rachunkową i rzeczową kontrolę. Zbadane i sprawdzone rachunki zaopatruje zarząd uwagami i przedkłada je Wydz. Pow., który następnie wyjednywa od Sejmiku Pow. absolutorjum. Po udzieleniu absolutorjum przedkłada się rachunki z załącznikami Wojewodzie do zatwierdzenia. Zatwierdzony bilans będzie publicznie ogłoszony. Wydz. Pow. przechowuje zatwierdzony bilans wraz z załącznikami.

Papiery wartościowe podaje się w bilansie i w rachunku funduszu rezerwowego według kursu z dnia ostatniego roku rachunkowego; o ile zaś kurs przewyższa cenę kupna wedle tej ceny. Powstałą z różnicy nadwyżkę dopisuje się do funduszu rezerwowego. Straty ewentualne kursowe mogą być pominięte przy układaniu rachunku zysków i strat i odpisane od funduszu rezerwowego, o ile tenże wynosi co najmniej 5% wkładów.

III. Tok urzędowania.

§ 13.

Wkładki.

Kasa Oszczędności przyjmuje wkładki począwszy od 1 złotego.

Za zezwoleniem Wydziału Powiatowego może zarząd urządzić w granicach powiatu punkty wpłat, wydać do ich nadzoru potrzebne zarządzenia i uregulować tok urzędowania. Wydział Powiatowy powierzy kierownictwo punktów wpłat na podstawie prywatnej umowy osobom, wykonującym funkcje te honorowo lub też płatnie. Kierownicy punktów wpłat są uprawnieni do:

1. przyjmowania i wypowiedania wkładek oszczędności,
2. przyjmowania książeczek wkładowych celem dopisania narosłego procentu lub wpłaconych wkładek,
3. stawiania wniosków dla przyznania pożyczek hipotecznych, wekslowych i za skrytem dłużnym.

Na wpłacone kwoty i przedłożone przez kierowników książeczki wkładowe, wystawia kasa kwity tymczasowe. Kasa wydaje kierownikowi punktu w ciągu czterech tygodni, za zwrotem tymczasowych poświadczzeń załatwione książeczki wkładowe. Po upływie powyższego terminu traci tymczasowe poświadczenie względem kasy swoją moc dowodową, a właściciel tegoż, ma jedynie regres do kierownika punktu wpłat.

§ 14.

Wpłaty i wypłaty.

Wpłaty i wypłaty dokonują się zasadniczo tylko w biurze kasy, podczas publicznie ogłoszonych godzin urzędowych, o ile nie istnieją osobne punkty wpłat.

§ 15.

Każdy po raz pierwszy składający oszczędność, otrzymuje na swoje nazwisko wystawioną książeczkę wkładową, zaopatrzoną na pierwszej stronie w podpisy przewodniczącego i kasjera, pieczęć kasy i numer konta księgi wkładów.

W każdej książeczce wkładowej winny znajdować się wydrukowany niniejszy statut i tabela procentowa. Przyjmujący książeczkę poddaje się przez to postanowieniom statutu i zrzeka się z góry wszelkich przeciw niemu zarzutów.

W książeczkach wkładowych przedłożonych po upływie roku rachunkowego, wpisuje się narosłe procenta.

§ 16.

Oprocentowanie.

Wysokość oprocentowania wkładów określa za zgodą Sejmiku zarząd. Ustalenie procentu ponad 15 od sta wymaga zezwolenia Wojewody. Wysokość stopy procentowej należy publicznie ogłosić. Oprocentowanie rozpoczyna się z dniem następującym po dniu wpłaty i kończy się z dniem poprzedzającym dzień wypłaty. Wypłata procentów odbywa się w czasie od 7. stycznia do 15. stycznia każdego roku, niepodjęte zaś dopisuje się do kapitału i oprocentowuje się od następnego roku rachunkowego. Ułamki groszy nie będą oprocentowane. Po upływie lat 30 od ostatniego przedłożenia książeczki wkładowej, ustaje dalsze oprocentowanie kapitału; po dalszych 10 latach przekazuje się kapitał po uprzednim ogłoszeniu w Monitorze Polskim, w Słowie Pomorskim i Orędowniku powiatu tucholskiego na cele dobroczynne i humanitarne. Koszta ogłoszenia pokrywa się z kapitału.

§ 17.

Zwroty.

O ile stan kasy na to zezwala, uskutecznią się natychmiast wypłatę żądanych wkładek. Kasa jest zobowiązana kwoty do wysokości 300 zł wypłacać bez zwłoki. Terminy wypowiedzenia, o ile nie umowiono inaczej, są następujące:

- a) od 300 do 600 zł 14 dni,
- b) ponad 600 do 1.000 zł 1 miesiąc,
- c) ponad 1.000 do 3.000 zł 3 miesiące,
- d) ponad 3.000 zł do 6 miesięcy.

Nowe wypowiedzenia przyjmuje się dopiero po upływie wyżej podanych terminów. Terminy wypowiedzenia mogą być przez zarząd skrócone lub zniesione. Kasa może wypowiedzenie uznać za niebyłe, o ile wypowiadający nie podniesie kwoty najpóźniej w dniu 3. po płatności. Zarząd jest uprawniony, w razie niepodjęcia wypowiedzianych pieniędzy, zastanowić na bieżący miesiąc oprocentowanie. Kasie przysługuje prawo wypowiedzenia złożonego kapitału z terminem 3 miesięcy. Wypowiedzenia dokonuje się pisemnie, a o ile pobyt składającego nie jest znany, przez publiczne dwukrotne ogłoszenie (§ 35).

Wypowiedziane przez kasę, a nie podjęte w dniu płatności kapitały nie będą dalej oprocentowane. Kapitały i procenta wypłaca się tylko za przedłożeniem książeczki wkładowej, cały zaś kapitał za zwrotem tejże książeczki; w ostatnim wypadku kwituje odbiorca z odbioru kwoty.

§ 18.

Uprawnienie do podejmowania pieniędzy.

Kasa Oszczędności jest uprawniona, ale nie zobowiązana przed wypłatą części lub całego kapitału, lub też procentu, stwierdzić legalność posiadania książeczki oszczędności, w razie zakwestjonowania wypłaty przez osobę trzecią, wstrzymuje kasa aż do stwierdzenia legalności. Zakwestjonowanie, skoro nie będzie powtórzone, lub odnośne konto aresztem obłożone, traci po czterech tygodniach swoją ważność. Złożone kapitały sierocińskie, w myśl § 1809 kod. cyw., wypłaca się tylko na podstawie zezwolenia sądu opiekuńczego; w nagłówku pierwsz. stronicy książeczki oszczędności i na odnośnym koncie umieszcza się słowa „kapitał sierociński“.

§ 19.

Zastrzeżenie wypłaty.

Posiedziciele książeczki oszczędności może zastrzec co do wypłaty pewien określony termin, lub pewne zdarzenie. Takie zastrzeżenie wpisuje kasa oszczędności na koncie, które ma ten skutek, że wypłata następuje tylko zgodnie z zastrzeżeniem, które może odnosić się do kapitału i ewentualnie do narosłych procentów. W braku bliższych postanowień zastrzeżenie obejmuje tylko kapitał. Wcześniejsze zniesienie zastrzeżenia jest wyjątkowo dopuszczalne za zgodą zarządu.

§ 20.

Przeniesienie wkładów.

Na polecenie ustne lub pisemne klientów wykonuje kasa oszczędności przekazy gotówkowe, jak również ściągania oraz przeniesienia wkładek do innych kas. W wypadkach tych należy złożyć książeczkę oszczędności w kasie, która wydaje pokwitowanie, za którego zwrotem otrzymuje strona od nowej kasy książeczkę oszczędności z obrachunkiem. Przyjęte przez kasę zastrzeżenie lub zakwestjonowanie wypłaty przez osobę trzecią, podaje kasa do wiadomości tej kasie, której kapitał przekazano, celem zanotowania w książeczce oszczędności i na koncie. Przekazywanie sądownie zajętych kapitałów jest wykluczone.

Przekazy lub przeniesienia wykonuje kasa dopiero po upływie terminu wypowiedzenia ustalonego przez stronę przy wpłacie, według postanowień statutu. Terminy wypowiedzenia liczy się w danym wypadku od dnia wpływu polecenia. Polecający przeniesienie wkładek do innej kasy podaje się postanowieniom statutu tejże kasy. W razie przeniesienia wkładek do innej kasy, nie przerywa się oprocentowania, które kończy się w dotychczasowej kasie z dniem przekazu, a rozpoczyna się w nowej z tym samym terminem.

Koszta przekazu incl. nowej książeczki oszczędności ponosi kasa, której kwotę przekazano.

§ 21.

Postępowanie w razie zagubienia książeczki oszczędności.

Jeżeli książeczka oszczędności uległa zupełnemu zniszczeniu lub zaginęła, należy o tem natychmiast donieść zarządowi, który bez badania, czy donoszący jest prawnym posiadicielem książeczki, poleca zanotowanie tego na odnośnym koncie.

Kasa prowadzi dla takich doniesień osobną książkę.

W wypadku, gdy donoszący przekona zarząd w zupełnie wiarogodny sposób o zniszczeniu książeczki, otrzyma on po upływie trzech miesięcy od dnia doniesienia wystawioną na podstawie ksiąg nową książeczkę, do której przeniesiono z zagubionej pozostały remanent. Stare koncie zamyka się po zanotowaniu odpowiedniej uwagi.

We wszystkich innych wypadkach zagubiona książeczka musi być sądownie amoryzowana i uznana za nieważną. W nagłówku pierwszej stronicy nowej książeczki podaje się „Duplikat w miejsce zagubionego oryginału“

§ 22.

Domowe puszki (skarbenki) oszczędności.

W celu pobudzenia ludzi niezamożnych do oszczędności, kasa wypożycza na żądanie domowe puszki oszczędności, których klucze znajdują się w kasie. Puszki będą otwierane tylko w kasie w obecności posiadającego puszkę, lub osoby przezeń wydelegowanej.

Stwierdzone przy otwieraniu puszek kwoty zapisuje się na książeczkę oszczędności i oprocentowuje się według ogólnych przepisów, dotyczących wkładek oszczędności.

Za wypożyczenie puszek pobiera kasa kaucję, ustaloną przez zarząd, którą to kwotę również zapisuje na konto składającego i oprocentowuje. Przy odbiorze całkowitego kapitału zwraca składający puszkę i, o ile puszka jest w dobrym stanie, otrzymuje złożoną kaucję.

Jeżeli składający oszczędności puszkę zagubi, zniszczy w sposób uniemożliwiający jej użycie do oszczędności, wzgl. też w przeciągu pięciu lat nie wpłaci żadnych kwot na odnośne konto, jest kasa uprawnioną złożyć kaucję z konta odpisać i zaprzychodować jako zwrot wartości puszeki

IV. Lokowanie wkładek oszczędności

§ 23.

Kapitały kasy oszczędności będą lokowane.

- a) w hipotekach (§ 24),
- b) w pożyczkach na zastaw papierów wartościowych (§ 25).

- c) w pożyczkach na skrypty dłużne i weksle (§ 26).
- d) w pożyczkach udzielonych gminom i korporacjom (§ 27),
- e) w pożyczkach udzielonych stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym (§ 28),
- f) w oprocentowanych papierach wartościowych (§ 29),
- g) w czasowych pożyczkach w rachunku bieżącym (§ 30).

§ 24.

Pożyczki na hipoteki.

Kasa oszczędności wypożycza na realności kwoty zabezpieczone hipotekami, do wysokości 30 krotnej czystego dochodu podatku gruntowego lub $12\frac{1}{2}$ krotnej podatku użytkowo-budynkowego, wzgl. do wysokości $\frac{2}{3}$ wzgl. $\frac{1}{2}$ wartości szacunkowej realności. Pożyczki te udziela się zasadniczo dopiero po uprzednim oszacowaniu realności przez dwóch rzeczoznawców. Koszta oszacowania ponosi ubiegający się o pożyczkę.

Podatku użytkowo-budynkowego od budynków fabrycznych i przemysłowych nie uwzględnia się. Na realności wiejskie mogą być udzielane pożyczki do wysokości $\frac{2}{3}$, na realności zaś innego rodzaju do $\frac{1}{2}$ wartości szacunkowej. Na hipoteki, zagwarantowane wartością tylko budynków, wypożycza kasa kwoty, jeżeli takowe są zaasekurowane od ognia w publicznym towarzystwie ubezpieczeń i najwyżej do wysokości zaasekurowanej kwoty. Wnioskodawca winien w tym wypadku przy wniosku o pożyczkę dołączyć polisę ubezpieczeniową, a w wypadku otrzymania pożyczki, corocznie przedkładać pokwitowanie z uiszczoną składki ubezpieczeniowej.

Pożyczki hipoteczne nie mogą przekraczać 60% wkładek i mogą być udzielane na realności, leżące w okręgu związku gwarancyjnego lub w najbliższym jego sąsiedztwie. Przy udzielaniu pożyczek amortyzacyjnych, amortyzację omawia się z góry, a musi ona wynosić rocznie co najmniej $\frac{1}{2}\%$ wypożyczonego kapitału. Termin płatności procentów i rat amortyzacyjnych, jak i wypowiedzenia pożyczki, należy również z góry umówić. W razie sprzedaży realności, nowonabywca jest zobowiązany, w ciągu dwóch tygodni licząc od dnia otrzymania przewłaszczenia, złożyć oświadczenie przejęcia długu z wszystkimi dodatkowymi zobowiązaniami, w przeciwnym bowiem razie przysługuje kasie prawo natychmiastowego wypowiedzenia wierzycelności, bez względu na umówiony termin wypowiedzenia.

W wypadku braku gotówki, należy wypowiedzieć w pierwszej linii pożyczki hipoteczne, nieamortyzacyjne. Wnioski o przyznanie pożyczek hipotecznych, spłacalnych ratami, zarząd uwzględnia w pierwszej linii.

Zezwala się dłużnikom spłacone raty amortyzacyjne, o ile przekraczają dziesiątą część pożyczki, polecić, skreślić w księdze wieczystej (Grundbuch), jednakowoż z tem zastrzeżeniem, że pozostałość zatrzymuje prawo pierwszeństwa.

§ 25

Pożyczki na zastaw papierów wartościowych.

Pożyczki mogą być udzielane na zastaw po złożeniu papierów wartościowych z bezpieczeństwem pupilarnem, listów na długi hipoteczne, odpowiadających wymogom § 24 niniejszego statutu, lub też książeczek oszczędności na złożone kapitały w jakichkolwiek kasach oszczędności, mających bezpieczeństwo pupilarne.

Pożyczki udziela się na zastaw listów na długi hipoteczne do wysokości $\frac{3}{10}$ wartości hipoteki, na papiery zaś wartościowe do wysokości $\frac{3}{4}$ wartości kursowej, jednakże nie wyżej wartości nominalnej. Przy niższym kursie winien dłużnik na żądanie kasy wzmocnić zastaw w przeciągu trzech dni, w przeciwnym razie pożyczka staje się natychmiast płatną i kasa jest uprawniona sprzedać zastaw. Na wzmocnienie zastawu kasa przyjmuje również listy na długi hipoteczne, posiadające przepisane bezpieczeństwo,

a zapisane na gruntach, leżących poza okręgiem związku gwarancyjnego. W danym wypadku pożyczka nie może przekraczać $\frac{6}{10}$ wartości hipoteki.

§ 26

Pożyczki na skrypty dłużne i weksle.

Na skrypty dłużne udziela kasa kredytów, jeżeli procy pożyczającego skrypt podpisze co najmniej dwóch ręczycieli, zamieszkałych w powiecie tucholskim, z równą dla wszystkich podpisujących i solidarną odpowiedzialnością, także co do płacenia procentów i jakichkolwiek bądź kosztów, przy rzeczeniu się prawnego dobrodziejstwa skargi pierwszeństwa przeciw właściwemu dłużnikowi. W skrypcie dłużnym należy w każdym razie zastrzec wypowiedzenie, trwające od $1\frac{1}{2}$ do 3 miesięcy, jak również podać terminy i wysokość spłacalnych rat.

Udziela się również pożyczek na weksle. Weksel musi podpisać dłużnik i dwaj poręczyciele, uznani przez zarząd za odpowiednich i pewnych. Weksle winne być indosowane na kasę i płatne w lokalu kasy. W zasadzie weksle powinny być wystawione na przeciąg trzech miesięcy. Prolongatę weksli uzależnia się od wysokości uiszczonych spłaty. Dyrekcja kasy jest zobowiązana zaprotestować weksle płatne, a nie wykupione we właściwym terminie.

Dyskontowane weksle kasa oszczędności może redyskontować w Banku Polskim i innych bankach.

Bez wyraźnego w każdym wypadku zezwolenia Wojewody nie wolno udzielać członkom zarządu i urzędnikom kasy jakichkolwiek bądź pożyczek, ani przyjmować ich na poręczycieli.

Z tytułu paragrafu niniejszego udzielane pożyczki nie mogą przekraczać $\frac{1}{4}$ stanu wkładek.

§ 27.

Pożyczki udzielane gminom i korporacjom.

Powiatom, gminom i innym wyplacalnym, wyposażonym w prawa korporacji związkom komunalnym, oraz gminom wyznaniowym: Państwa Polskiego, spółkom wodnym, meljoracyjnym i rolnym, posiadającym prawa korporacji, można udzielać pożyczek na zobowiązania dłużne, wystawione w przepisanej formie. Do zobowiązania takiego musi być dołączone zezwolenie władzy nadzorczej w oryginale. Dla tych pożyczek ustala się plany amortyzacyjne. Łączna suma podanych pożyczek nie może przekraczać 25% stanu wkładek.

Nadto może korzystać własny związek gwarancyjny z pożyczek do wysokości dalszych 25% stanu wkładek.

§ 28.

Pożyczki dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Pożyczki bez specjalnego zabezpieczenia mogą być udzielane stowarzyszeniom z nieograniczoną poręką lub z obowiązkiem dopłaty, do wysokości 10% całego majątku wszystkich do odnośnego towarzystwa należących członków, stowarzyszeniom zaś z ograniczoną poręką, do wysokości 75% sumy, poręczonej przez stowarzyszonych i to pod warunkiem:

1. że zarząd stowarzyszenia zarobkowego ma siedzibę w okręgu związku gwarancyjnego, lub w najbliższym jego sąsiedztwie, należy do związku stowarzyszeń zarobkowych i podlega jego rewizji.
2. że zarząd stowarzyszenia zobowiąże się corocznie przedłożyć bilans ze sprawozdaniem, wykaz do towarzystwa należących członków, oraz wynik przez związek przeprowadzonej rewizji,
3. że pożyczka będzie umorzona według planu amortyzacyjnego,
4. że kasa ma prawo każdej chwili wypowiedzieć pożyczkę, która wówczas musi być spłacona najdalej w ciągu 6 miesięcy. Zarząd kasy winien najmniej przez 3 lata badać bliżej położenie gospodarcze danego towarzystwa.

Stowarzyszeniom kredytowym nie mogą być udzielane żadne pożyczki. Ogólna kwota udzielonych pożyczek nie może przekraczać 10% stanu wkładek.

§ 29

Papiery wartościowe.

Kapitały kasy i funduszu rezerwowego powinny być lokowane w zupełnie pewnych popularnych papierach wartościowych i to:

15% stanu wkładek, jeżeli suma tychże nie przekracza	500.000 zł
20% stanu wkładek, jeżeli suma tychże nie przekracza	1.000.000 zł
25% stanu wkładek, jeżeli suma tychże przekroczyła	1.000.000 zł

Obligacje papierów wartościowych należy przechowywać oddzielnie od kuponów i talonów w pewnych od ognia i kradzieży schówkach. Papiery wartościowe mogą być również oddane w przechowanie instytucjom, upoważnionym do tego przez Ministerstwo.

§ 30.

Czasowa lokata zapasów kasowych.

Kasa Oszczędności może lokować czasowo zbyteczne kapitały w Banku Polskim, jak również w kasach mających bezpieczeństwo popularne.

V. Czysty zysk, utrzymanie funduszu rezerwowego i użytkowego.

§ 31.

Czysty zysk, pozostający przy końcu roku, tworzy dwa fundusze, mianowicie:

1. fundusz rezerwowy, dla zabezpieczenia wkładek oszczędności,
2. fundusz użytkowy, na cele społeczne w interesie pow.

Fundusz rezerwowy musi być ulokowany w papierach wartościowych (§ 29).

Podział czystego zysku określa zarząd kasy, który może przeznaczyć kwotę na cele społeczne związku gwarancyjnego o ile majątek kasy, ulokowany w papierach popularnych nie przekracza 25%, a nie jest niższy niż 20% i to:

- a) $\frac{1}{4}$ czystego zysku, jeżeli fundusz rezerwowy stanowi 2—5% stanu wkładek.
- b) $\frac{1}{2}$ czystego zysku, jeżeli fundusz rezerwowy stanowi 5—8% stanu wkładek.
- c) cały czysty zysk, jeżeli fundusz rezerwowy stanowi 8% i więcej.

VI. Obrót czekowy.

§ 32.

Kasa może zaprowadzić obrót czekowy i dla depozytów i w koncie bieżącym, według obowiązujących ustaw i rozporządzeń. Związek gwarancyjny jest według § 2 niniejszego statutu również odpowiedzialny za wszystkie zobowiązania wynikłe z obrotu czekowego.

§ 33.

Wynajem schowków.

Kasa Oszczędności wynajmuje znajdujące się w skarbcu schówki w tym celu zbudowane, gminom, korporacjom i mieszkańcom powiatu tucholskiego za opłatą roczną, ustaloną z góry na cały rok. Kasa nie odpowiada za straty, wynikłe z zniszczenia przechowanych rzeczy przez ogień i kradzież, lecz zobowiązuje się tylko strzec ich w sposób strzeżenia własnych walorów.

VII. Postanowienia końcowe.

§ 34.

Wszystkie ogłoszenia publikuje kasa jednorazowo w Monitorze Polskim, Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i Orędowniku Powiatowym.

§ 35.

Zmiany niniejszego statutu uchwała Sejmik pow. za zatwierdzeniem Wojewody. Zmiany te otrzymują moc po dwukrotnym, z przezwą 14 dniową ogłoszeniu w Monitorze Polskim, Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i Orędowniku Powiatowym.

Uchwalone zmiany obowiązują wkładających oszczędności, jeśli w ciągu 3 miesięcy od dnia obowiązywania tych zmian nie wycofają swych wkładek.

§ 36.

Rozwiązanie kasy oszczędności.

Rozwiązanie kasy oszczędności następuje na podstawie uchwały Sejmiku Pow. i po zatwierdzeniu Wojewody, z obowiązkiem opublikowania odnośnych uchwał i równoczesnym wypowiedzeniem złożonych w kasie funduszy z najbliższym terminem sześciomiesięcznym, licząc od dnia pierwszego ogłoszenia.

Fundusze niepodjęte w wyznaczonym terminie zdeponuje kasa sądownie na odpowiedzialność i koszty interesowanych.

Majątek kasy oszczędności, pozostały po rozwiązaniu kasy, zużywa się w myśl § 31 statutu, mianowicie na cele społeczne powiatu.

§ 37.

Niniejszy statut wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z tym dniem tracą moc obowiązującą dotychczasowy statut i uzupełnienia.

Tuchola, dnia 27 maja 1924 r.

Sejmik Powiatowy:

(—) W. Zakryś, deput. (—) Nehring.
(—) Fr. Wienckowski. (—) Siegmund

(pieczęć)

WOJEWODA POMORSKI

I. dz. IV. — 5897/24.

Na zasadzie § 52 ustawy o właściwości władz z dnia 1. 8. 1883 r. (zbiór ustaw pruskich str. 237) art. 8, ustawy z dnia 1. 8. 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu byłej dzielnicy pruskiej (Dz. Pr. P. P. nr. 64) i dekretu Ministra byłej dzielnicy pruskiej z dnia 17. 1. 1920 r. o przejęciu ziem przyznanych Polsce traktatem wersalskim zatwierdz. powyższy statut Powiatowej Kasy Oszczędności w Tucholi z następującymi zmianami, z zastrzeżeniem uchwalenia ich przez Sejmik Powiatowy:

1. w wierszu 9 w § 21 wstawia się za słowem „domiesienia” słowo „wystawioną”.
2. w wierszu 3 z dotu w § 25 skreśla się w słowie „należących” dwie pierwsze głoski „na” tak, że słowo to ma mieć brzmienie „leżących”.
3. w § 26 za ustępem drugim wstawia się nowy następującego tekstu „Dyskontowane weksle kasa oszczędności może redyskontować w Banku Polskim i innych bankach”. Teraźniejszy ustęp 3 będzie wobec tego 4, czwarty zaś piątym.

Toruń, dnia 28. października 1924 r.

Za Wojewodę: (—) Stonawski.

(pieczęć)

Powyższy nowy statut Powiatowej Kasy Oszczędności podaje niniejszem do publicznej wiadomości.

Tuchola, dnia 7. stycznia 1925 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Tollik, starosta.